

Guía Docente				
Datos Identificativos				2015/16
Asignatura (*)	Enfermaría Laboral		Código	750G01022
Titulación	Grao en Enfermaría			
Descriptor				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	2º cuatrimestre	Terceiro	Optativa	6
Idioma	CastelánGalego			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Ciencias da Saúde			
Coordinación	Bernabeu Piñeiro, Francisco	Correo electrónico	francisco.bernabeu@udc.es	
Profesorado	Bernabeu Piñeiro, Francisco	Correo electrónico	francisco.bernabeu@udc.es	
Web				
Descrición xeral	Con esta materia preténdese dar a coñecer o alumno a relación existente entre o traballo e a saúde. Principalmente abordaranse as formas en que o traballo pode influír na saúde e os riscos derivados do traballo e a forma de evitalos.			

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A28	Promover a participación das persoas, familia e grupos no seu proceso de saúde-enfermidade.
A29	Identificar os factores relacionados coa saúde e os problemas do entorno, para atender as persoas en situacións de saúde e enfermidade como integrantes dunha comunidade.
A30	Identificar e analizar a influencia de factores internos e externos no nivel de saúde de individuos e grupos.
A38	Seleccionar as intervencións encamiñadas a tratar ou previr os problemas derivados das desviacións de saúde.
A56	Coñecer a lexislación aplicable e o código ético e deontolóxico da enfermaría española, inspirado no código europeo de ética e deontoloxía de enfermaría.
B5	Traballar de forma colaborativa nun equipo interdisciplinar.
B6	Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional.
B7	Comunicarse de maneira efectiva en un entorno de traballo.
B10	Capacidade para adaptarse ás situacións novas.
B12	Capacidade para organizar e planificar.
B20	Sensibilidade cara a temas medioambientais.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C13	CB5 Que os estudantes desenvolveran aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores con un alto grao de autonomía

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe		Competencias do título	
Descibir a normativa vixente en materia de saúde laboral e prevención de riscos laborais	A30	B5	C1
	A56	B6	C6
		B7	C7
		B10	
		B12	
		B20	
Diferenciar os riscos para a saúde derivados do traballo	A30	B5	C6
		B7	C13
		B12	

Identificar e aplicar os sistemas de avaliación e as medidas de prevención dos riscos para a saúde no ámbito laboral.	A28	B5	C13
	A29	B6	
	A30	B7	
	A38	B10	
		B12	
		B20	

Contidos	
Temas	Subtemas
U.D. 1.- Conceptos xerais de saúde Laboral. Marco conceptual da Enfermaría do Traballo.	- Lei de P.R.L. - Regulamento dos Servizos de Prevención - Disposicións, Ou.M. e R.D. - A Especialización en Enfermaría do Traballo. Funcións no Campo da Saúde Laboral.
U.D. 2.- Área Preventiva. Técnicas de Prevención de Riscos Laborais.	- Seguridade no Traballo - Hixiene Industrial - Ergonomía e Psicosocioloxía aplicada á Prevención
U.D. 3.- Promoción da Saúde no Traballo.	- O Traballo e a Saúde - Riscos Profesionais - Factores de Risco - Accidente de Traballo - Enfermidade Profesional
U.D. 4.- Vixilancia da saúde.	- Conceptos - Normativa - Principais Patoloxías Laborais

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Actividades iniciais	A56 B5	1	0	1
Traballos tutelados	A38 B5 B7 B10 B12	12	50	62
Análise de fontes documentais	A29 A30 A56 B20 C6	5	15	20
Presentación oral	B7 C1	1	0	1
Proba mixta	A29 A30 A38 A56	2	0	2
Sesión maxistral	A28 B6 C7 C13	21	42	63
Atención personalizada		1	0	1
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado				

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Actividades iniciais	Presentación pormenorizada da materia. Obxectivos, horarios, contidos e criterios de avaliación.
Traballos tutelados	Realizaranse ao longo do semestre diferentes traballos en grupo, preferiblemente de 5 alumnos. As diferentes temáticas a traballar comunicaranse na aula os días correspondientes. En caso de que o traballo non poida finalizarse na aula, nese momento establecerase a data de entrega deste.
Análise de fontes documentais	Ao longo do semestre facilitarase aos alumnos diferentes materiais que deben revisar e utilizar nos diferentes traballos propostos.
Presentación oral	Presentación oral do traballo tutelado.
Proba mixta	O exame da materia consistirá nunha proba combinada de preguntas tipo test de resposta única e de preguntas de tipo resposta curta.

Sesión maxistral	A maior parte dos contidos desta materia desenvolveranse mediante leccións maxistrais participativas con apoio de imaxes e vídeo.
------------------	---

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados	A atención personalizada desenvolverase de forma programada nos horarios das tutorías do profesor.

Avaliación

Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Proba mixta	A29 A30 A38 A56	As preguntas de resposta curta puntúanse entre 0 e 1 e supoñen o 50% do exame. As preguntas tipo test de resposta única constitúen o outro 50% da nota. As preguntas non acertadas restan.	75
Traballos tutelados	A38 B5 B7 B10 B12	A realización dos traballos en grupo é obrigatoria. Valorarase principalmente o rigor na realización destes. Na valoración dos traballos inclúese a análise das fontes documentais e a presentación oral.	25

Observacións avaliación

Para superar a materia é necesario superar as dúas partes avaliábeis desta. Cada unha das partes considérase superada ao alcanzar a metade do seu valor de avaliación.

MATRICULA DE HONRA: Poderán optar a matrícula de honra os alumnos cuxa media supere o 9.5. O profesor da materia poderá considerar criterios adicionais nos resultados obtidos polos estudantes en calquera das accións formativas programadas na guía docente.

CUALIFICACIÓN NON PRESENTADO: Os criterios rexeranse polos establecidos nas "Normas de avaliación, revisión e reclamación das cualificacións dos estudos de grao e máster universitario da UDC".

OPORTUNIDADE ADIANTADA: Os criterios rexeranse polos establecidos nas "Normas de avaliación, revisión e reclamación das cualificacións dos estudos de grao e máster universitario da UDC".

MATRICULA PARCIAL: Os criterios de avaliación serán os mesmos que na matrícula ordinaria e os traballos en grupo adaptaranse para a realización de forma individual polo alumno.

SEGUNDA OPORTUNIDADE: Rexeranse polos mesmos criterios que a primeira. Se o alumno non realizou ou superou os traballos, terá que presentar o traballo ou traballos que previo contacto co profesor, póñanlle.

Fontes de información

Bibliografía básica	- Anibal C (1993). Acerca de la Salud de los Trabajadores. Madrid: Confederación Sindical e Comisiones Obreras - Fundación Mapfre (1992). Manual de Seguridad en el Trabajo. Madrid: Mapfre - Fundación Mapfre (1997). Manual de Ergonomía. 2ª ed.. Madrid: Mapfre - Gestal Otero JJ (2003). Riesgos Laborales del Personal Sanitario 3ª ed.. Mc Graw-Hill-Interamericana - Gómez Etchebarría G (1995). Manual para la Prevención de Riesgos Laborales. Bilbao: CISS - Marqués Marqués F, Moline Marco J L, Moreno Saenz N, Pérez Nicolas J, Solé Gómez M D (2001). Salud y Medicina del Trabajo. Madrid: INSHT - Instituto Carlos III (). Medicina y Seguridad del Trabajo. Instituto Carlos III - Pita López X, Romero Martín M, Quintas Fernández C, Franco Suanzes de la Hidalga H (2000). Prevención de Riesgos en Centros Sanitarios. A Coruña: In Fieri - Ramazzini B (1999). Tratado de las Enfermedades de los Artesanos. Madrid: INSHT - B.O.E. (1995). Ley de Prevención de Riesgos Laborales. 31/1995. B.O.E. nº 269, 10/11/1995. B.O.E. - B.O.E. (1997). Reglamento de ls Servicios de Prevención. Real Decreto 39/1997. B.O.E. n 27, 31/1/1997. B.O.E. - Bestraten M. (1999). Seguridad en el Trabajo. . Madrid: INSHT - Cortés JM (2004). Técnicas de Prevención de Riesgos Laborales. Seguridad e Higiene del Trabajo. 7ª ed. Madrid: Tébar - B.O.E. (1959). Decreto 1036/1959 de 10 de junio, del Ministerio de Trabajo, por el que se reorganizan los Servicios Médicos de Empresa. B.O.E. n 148. B.O.E. - DOGA (1999). Orde do 10 de setembro de 1999 pola que se regulan as competencias da autoridade sanitaria establecidas no Regulamento dos Servicios de Prevención aprobado pola Real Decreto 39/1997. DOGA. n 186, 24/9. DOGA - Fernandez I. (1998). Condiciones de Trabajo y Salud. 2ª ed. Madrid: INSHT - Gestal Otero, JJ. (1993). Riesgos del Personal Sanitario. 2ª ed. Madrid: Interamerican -Mc-Hill - Guasch J. (1998). Higiene Industrial. Madrid: INSHT - Nogareda C. (1998). Ergonomía. Madrid: INSHT - INSHT (-----). Fichas Técnicas y Guías prácticas. Evaluación de Riesgos Laborales (Textos on line). INSHT - INSHT (-----). Condiciones de Trabajo. Evaluación de las Condiciones de Trabajo en las PYMES. (Textos on line). INSHT - INSHT (-----). Fichas Técnicas y Guías prácticas. Manual de Procedimientos de prevención de riesgos laborales. Guía de elaboración. (Textos on line). INSHT - Benavides F, Ruiz-Frutos C, Garcia A M. (2000). Salud Laboral. Conceptos y técnicas para la prevención de riesgos laborales. 2 ed.. Barcelona: Masson - (). .
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías